

“Si vols ser perfecte”

Estimadíssims,

escric aquesta carta de Pentecosta mentre en moltes comunitats del nostre Orde es prepara la reunió del nostre Sínode meditant sobre el tema «Som fidels a la nostra vocació?», estimulats per una carta del Capítol de la Congregació Brasileira.

En les comunitats dels diferents continents que he visitat aquests darrers mesos he vist que dialogar a partir d'aquesta pregunta permet un intercanvi profund d'experiències, i fa créixer en les comunitats un desig renovat d'ajudar-nos a viure amb fidelitat la crida que Déu ens adreça avui. El Senyor ens continua cridant des del fons del nostre carisma plurisecular, com a través de les veus i dels testimoniats que en aquest temps renoven per nosaltres el seu «Segueix-me!».

Què representa la veu del Papa Francesc sinó una invitació de Crist a renovar la fidelitat a la nostra vocació i missió? El Papa ens recorda a tots els consagrats que no ens és lícit distingir entre la nostra vocació religiosa i el crit d'ajuda que s'eleva arreu de la terra, des de les «perifèries» geogràfiques, socials, culturals i espirituals per on l'home contemporani vaga sense pàtria, sense casa, sense família, sense amor, exposat a tants egoismes agressius i sense escrúpols, els dels poderosos, però també aquells que, com uns virus invisibles, passen pel nostre cor, per la nostra manera de pensar i de viure, de tractar les persones i les coses.

No perdem la pregunta

La pregunta sobre la fidelitat a la nostra vocació, com deia, està treballant en profunditat en tants membres i comunitats de l'Orde. En una trobada amb els joves professors a Etiòpia, un d'ells deia que aquesta pregunta no l'havia deixat dormir de nit, de tant que el qüestionava.

Per a molts, en efecte, aquesta pregunta és com una sorpresa, ja que no estem avesats a fer-nos-la i menys a fer-nos-la cada dia. Sabem que sant Bernat, segons que ho explica Guillem de Saint-Thierry, «tenia sempre en el cor i en la boca aquestes paraules: “Bernat, Bernat, a què has vingut”» (*Vita prima* 1,4). Comprenia que tan sols mantenint viva aquesta pregunta es pot viure en la forma de la nostra vocació tot responent a la crida del Senyor.

La infidelitat és continuar fent camí sense ni recordar-nos ja de per qui l'estem fent. Com Judes que, en un cert moment, va començar a estar amb Jesús pels diners que sostreia de la caixa comuna o esperant que Jesús esdevingués rei dels Jueus. La traïció comença quan Crist ja no és la raó última del nostre estar amb Ell.

Avui tendim més fàcilment a posar en dubte la vocació que la nostra fidelitat a la vocació. Passar la vida preguntant-nos si realment tenim la vocació a la qual ens hem compromès és un exercici estèril, però mai no ens hem de cansar de preguntar-nos si hi som veritablement fidels i quina conversió de nosaltres mateixos és necessària avui per créixer en aquesta fidelitat.

Cap de nosaltres, ho sabem, reïx a ser veritablement fidel. Però l'important és que ens esmercem a mirar i escoltar el Senyor comptant més amb la fidelitat de la seva crida que amb la de la nostra resposta. L'important és escoltar la Paraula de Déu amb el desig de deixar-se portar allà on el Senyor ens vulgui portar.

Les primeres paraules de la Regla de sant Benet, «Escolta, fill!» (Pròleg 1), defineixen tota la nostra vida com a *vocació*. La crida de Déu és una paraula eterna, és el mateix Crist, el Verb del Pare. «Escoltar» per nosaltres significa viure animats per la veu de Déu, caminar a la llum de la seva presència que ens reclama. «La teva paraula és llum dels meus passos, la claror que m'il·lumina el camí», diu el salm 118 (v. 105). Quan s'ha percebut la crida del Senyor, ja no es pot viure sense escoltar la seva veu. Simó Pere ho va intuir de seguida quan digué a Jesús: «d'acord amb la teva paraula, calaré les xarxes» (Lc 5,5). Això va permetre a Jesús de complir el miracle d'una pesca miraculosa que per a Pere era símbol de l'extrema fecunditat que hauria tingut la seva vida caminant *d'acord amb la paraula de Jesús*, escoltant la seva crida. També nosaltres, cadascú en la forma de vocació que Déu ha triat per a ell, farem sempre l'experiència de la misteriosa i meravellosa fecunditat de la nostra existència si renovem sense parar la nostra fidelitat a escoltar ací i ara el Senyor que ens crida.

Cridats per la Bellesa

Ser cridats és sempre una experiència de bellesa, àdhuc quan el Senyor ens demana opcions o renúncies que semblen mortificar la nostra vida. El jove ric se n'anà tot trist perquè la seva por a renunciar a les riqueses traïa la bellesa extraordinària de Jesús que el cridava tot mirant-se'l amb amor (cf. Mc 10,21). La bellesa reclama, atreu. La nostra vocació és bella perquè ens hi atreu la bellesa d'un Déu que ens coneix personalment fins al punt de cridar-nos pel nostre nom i de tenir per a cadascun de nosaltres un projecte exclusiu, que ningú més no podrà acomplir en lloc nostre; sobretot el projecte per excel·lència de Déu que és el desig de ser estimat per nosaltres tal com Ell ens estima.

Al Pròleg de la Regla, sant Benet exulta d'admiració per la bellesa de la nostra vocació: «Quina cosa més dolça per a nosaltres, germans caríssims, que aquesta veu del Senyor que ens invita?» (Pròleg 19). És com si al bell mig d'un discurs

sobre la vida monàstica sant Benet s'hagués aturat, aixecant la mirada, amb el rostre radiant, i cridant ben fort: «Que bella, germans, la nostra vocació! Que bell ser cridats! Més encara: *invitats* per Déu a ser seus, a viure amb Ell i per Ell, en una vida que ja no és la que havíem calculat nosaltres, sinó una vida nova, alliberada dels lligams de la nostra mesquinesa!»

I aquesta crida és una *veu*. No tan sols una paraula, que ens podria arribar per una altra persona, o per altres mitjans. No, és la veu del Senyor, és el Senyor que ens parla, que ens invita, que s'adreça personalment a la nostra llibertat de respondre o no al seu desig de donar-nos la vida.

Sant Benet ens convoca tots, anomenant-nos «*fratres carissimi* – germans estimats», a compartir aquesta seva joia, que és la joia dels sants. Que el Senyor cridi cadascú, és una joia per a tots, una joia que cal compartir per tal que creixi sempre més i més. És la joia del bon pastor que, quan ha trobat la seva ovella perduda, crida tothom a celebrar-ho amb ell (cf. Lc 15,6). Però per sant Benet la joia es deu sobretot al fet d'haver estat retrobats nosaltres per Crist bon Pastor. Quan Jesús ens crida, quan sentim la seva veu que pronuncia el nostre nom, ens adonem que ens ha trobat, que anàvem perduts i que Ell ens ha retrobat per donar contingut i sentit a la nostra vida.

El baptisme ja és aquesta crida dolcíssima amb què la veu de Déu pronuncia el nostre nom i ens invita a viure amb Ell i per Ell en el seu Cos que és l'Església. La vida de qualsevol batejat és una vida cridada per Déu, i en tota vocació particular ens és donat d'escoltar d'una forma més definida la veu que dóna sentit a la nostra existència.

La vocació, però, com diu Benet, és sempre *una invitació*. Una invitació no és una ordre de comandament per anar al servei militar. La invitació és una proposta feta a la nostra llibertat. La invitació és un misteri suspès entre dues llibertats, perquè el qui ens invita s'exposa, desarmat, a la llibertat de l'altre d'acceptar o de refusar. El qui invita es posa en una situació de feblesa, de vulnerabilitat, enfront de l'altre. Déu ha triat aquesta forma per cridar-nos a correspondre al seu projecte d'amor envers nosaltres i envers tothom. Per això sant Benet emprà el terme «dolça» per definir la veu que ens crida. És sempre el Senyor «benèvol i humil de cor» (Mt 11,29) qui ens crida a seguir-lo.

Aquest amor humil de Crist que ens crida amb tendresa és la bellesa de la nostra vocació. Jesús mateix és la bellesa de la nostra vocació, de tota vocació cristiana. Vivim amb fidelitat la nostra vocació si la vivim sota la fascinació constant de la presència i de la veu del Senyor. La veritable fidelitat és el reflex de la presència de Crist, l'eco de la seva veu, la irradiació del seu amor sobre les nostres persones, les nostres comunitats, sobre el proïsme que ens trobem.

Una vocació és bella quan no perd l'estupor que crida a Crist: «Ets el més bell dels fills dels homes, exhaleu gràcia els teus llavis» (Sl 45,3). L'esplendor del seu Rostre, la dolça gràcia de la seva Paraula, haurien de ser la font sempre viva i

vivificant de la nostra fidelitat. I el camí de la nostra vida, viscuda seguint la seva crida, esdevindria alhora el poema que canta la bellesa de Crist: «Un bon auguri em surt del cor. Dedico al rei el meu poema, la meua llengua és àgil com una ploma d'escrivà» (Sl 44,2).

La bellesa de la nostra vocació és el reflex en nosaltres i a través nostre de la presència de Crist que ens crida pel nom. I el poema que componem per a Ell pot tenir només una sola paraula, o una sola mirada, o un somriure. La bellesa d'un sol acte d'amor. Com Maria Magdalena que crida «*Rabuni!*» (Jn 20,16), com Tomàs que confessa: «Senyor meu i Déu meu!» (Jn 20,28), o Joan que exclama: «És el Senyor!» (Jn 21,7).

Deixar-ho tot per Ell

Hi és de debò aquesta bellesa en nosaltres i en les nostres comunitats? Som fidels a la bellesa de la nostra vocació que és Crist mateix? Hi ha en nosaltres i entre nosaltres la joia de ser cridats per Crist i de seguir-lo? No som potser com tants «joves rics» quan refusen amb tristesa de deixar-ho tot per Jesús?

«Jesús se'l mirà i el va estimar. Li digué: “Només et falta una cosa: vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me.” En sentir aquestes paraules, aquell home va quedar abatut i se n'anà tot trist, perquè tenia molts béns.» (Mc 10,21-22)

Oblidem sovint que entre la crida de Crist i el nostre seguiment hi ha un espai de llibertat. Quan entrem al monestir, com en qualsevol altra mena de vocació, en el fons encara no seguim Jesús, perquè encara no ho hem deixat tot per Ell. Ens comportem però com si, havent entrat, o havent fet la Professió, ja haguéssim renunciat a tot per Ell, i pretenem alhora seguir-lo sense preocupar-nos més de vendre el que tenim per donar-ho als pobres. Tal volta hem deixat de debò tots els béns que posseïem, però no ens preocupem de deixar també els béns que trobem o rebem al monestir que, sovint, són molts més que els que posseïem abans. Ens pensem que podrem viure la nostra vocació sense haver de renunciar a res més.

De fet, tots els qui son cridats, es mantenen fins al final sota la mirada plena d'amor de Crist que ens repeteix constantment i en tota ocasió: «Si vols ser perfecte, vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me.» (Mt 19,21).

Crist demana essencialment aquest discerniment vocacional: la disponibilitat a renunciar a tot per Ell. Al final de dues paràboles sobre el càlcul prudent dels mitjans necessaris per a construir una torre o per a guanyar una guerra, Jesús sorprèn tothom dient que el que hem de «calcular» per ser deixebles seus és la disponibilitat a renunciar a tots els nostres havers (cf. Lc 14,25-33).

No ens ho demana també sant Benet? És com si ens haguéssim avesat a llegir la Regla censurant les seves exigències. Com si sant Benet ja no ens demanés d'educar la nostra voluntat d'estimar a través de la disciplina de l'obediència i del servei fratern. Com si ja no ens demanés de limitar la possessió i l'ús dels béns en allò necessari, pensant sobretot en els pobres. Com si ja no ens demanés de moderar els contactes externs, també a través dels mitjans actuals de comunicació, amb sincera transparència. Com si ja no ens demanés d'educar la paraula amb el silenci i l'escolta. Com si ja no insistís sobre la necessitat de ser fidels als temps i als llocs de la pregària comuna per créixer en la relació amb Déu. Com si ja no ens digués que el repòs i el son estan al servei de la vigilància en la pregària, que el menjar i la beguda no han d'apagar la fam i la set de la Paraula de Déu. Igualment el treball, per sant Benet, no és una finalitat en ell mateix, ans esdevé fecund si aprèn a aturar-se per l'Obra de Déu. Tota la Regla, fet i fet, ens acompanya en un camí sempre més lliure de renúncia a tot per seguir Jesús.

I bé, admetem-ho, és precisament pel que fa a aquesta renúncia per permetre que sigui Crist l'únic que omple la nostra vida que estem en crisi. I és d'aquí que prové la tristesa del jove ric de l'Evangelí i també la nostra.

Reparar les ruïnes

Aquestes darreres setmanes he tingut ocasió de parlar amb altres superiors de greus infidelitats que emergeixen en no poques comunitats de l'Orde. Aquestes infidelitats són sovint el final extrem, a voltes tràgic, del refús a viure la nostra vocació acceptant de renunciar per Crist als béns, als afectes, als propis projectes, a les pròpies comoditats, al propi orgull. I tot parlant amb aquests superiors, naixia en nosaltres com la consciència que ha arribat l'hora d'assumir plegats la responsabilitat d'aquesta situació. Si en una família hi ha malalts greus, o membres que es perden o es corrompen, no ens podem quedar aturats mirant-nos-ho, o mirant-nos, amb indiferència.

Però, com ens hi podríem ajudar?

Crist no ens demana res fora d'allò a què ens ha cridat: la renúncia a nosaltres mateixos i a tot per Ell. I és això precisament el que repara i reedifica casa nostra, l'Orde, l'Església, també la societat en ruïnes.

Quan Pere el va negar, Jesús es girà i el mirà (Lc 22,61). Com fou aquesta mirada? Fou certament la mateixa mirada amb què Jesús va fitar, va estimar i va cridar el jove ric. I en la mirada del Senyor Pere hi va veure que, per tal de reparar la seva infidelitat, Jesús es disposava a morir a la Creu, Jesús renunciava a tot per ell, Pere, i per tothom. La renúncia a un mateix, quan és autèntica, és un buit que l'Esperit Sant omple de caritat, i la caritat ho restaura tot, ho repara tot, ho reedifica tot.

La renúncia per correspondre a l'amor de Crist no és mai negativa, no és una disminució, perquè obre al do de la llibertat d'estimar, de donar la vida. I és aquesta la perfecció, l'acompliment de qualsevol vida i vocació. Quants bells testimoniats trobem d'això, gràcies a Déu, a l'Orde i a l'Església!

Renunciar per Crist vol dir sempre minvar per créixer, privar-se d'alguna cosa per posseir, morir per viure. Jesús no ens demana mai de renunciar sinó és per preferir-lo a Ell, el Senyor de la vida. Quan Crist demana al jove ric que ho vengui tot per donar-ho als pobres, li ho demana per fer-se'l totalment seu, perquè donar-ho tot als pobres no és tan sols una condició per adherir-se a Crist, és ja adhesió a Ell, perquè tot el que fem als pobres li ho fem a Ell, com dirà en la paràbola del judici final de Mateu 25,31-46.

Estimats germans i germanes, l'Orde té necessitat urgent de retrobar aquesta llibertat, aquest amor, aquesta adhesió real a Crist. I que sigui aquest l'ideal que proposem als joves i formem en ells. Ens calen persones i comunitats que reafirmen el camí d'una conversió, d'una *conversatio morum*, que respongui cada dia amb alegria a la demanda de deixar-ho tot per Crist.

És certament impossible deixar-ho veritablement tot. Però l'important és la consciència personal i comuna que és essencial a la nostra vocació caminar per una via de renúncia a nosaltres mateixos que no s'acaba mai, i que s'obre sempre davant nostre com l'ideal de la nostra vocació, perquè l'ideal és Jesús que per amor del nostre amor ens demana aquest sacrifici, portar aquesta creu, deixar-nos agafar sempre més per Ell. Sant Pere, que ho havia deixat tot des del principi per seguir Jesús, va haver de comprendre que la renúncia no era mai del tot perfecta, i que ho hauria estat solament al moment de la mort: «Quan siguis vell obriràs els braços i un altre et cenyirà per portar-te allà on no vols». Jesús va dir això per indicar amb quina mort Pere havia de glorificar Déu» (Jn 21,18b-19a). Després d'aquestes paraules, Jesús diu a Pere: «Segueix-me!» (21,19b). I Pere comprèn que seguir Jesús vol dir consagrar cada instant de la seva vida a preparar-se per a aquest do total, i a obrir lliurement els braços per acollir la gràcia de ser endut més enllà dels límits de la voluntat pròpia i de la pròpia llibertat. Quants màrtirs ens brinden avui aquest testimoniatge!

Per reparar la nostra Casa no cal recórrer a gestos i pregàries extraordinaris. Basta que cadascú ofereixi la humil fidelitat de cada dia de donar a Crist la renúncia de nosaltres mateixos per estimar-lo i que ell ens demana amb amor. I els monjos i les monges més fràgils, les comunitats més precàries, per nombre, edat, malaltia, són les que poden contribuir millor a aquesta renovació. Necessitem que allarguin les mans per tothom, deixant-se prendre per la renúncia que purifica tants desigs mundans de poder, d'èxit, d'admiració, perquè l'Orde glorifiqui veritablement Déu i no a si mateix. Nosaltres voldríem glorificar Déu només amb la vida, i Ell, en canvi, vol ser glorificat per la nostra mort (cf. Jn 21,19). Perquè en Crist, a partir d'ara, la vida veritable és la resurrecció d'Aquell que ha mort per nosaltres. No ens preocupem de demanar a Déu tantes vocacions: demanem-li *una sola vocació*, la nostra, la de la nostra comunitat i la de l'Orde, la vocació a què Crist ens invita, i que la puguem viure en la bellesa esponsal de deixar-ho tot per Ell, a imitació de la Verge Maria, que n'és el model perfecte.

Pare dels pobres, veniu!

Us proposo a tots, a la llum del misteri de la Pentecosta, de deixar-vos habitar per la mirada amorosa i mendicant de Jesús mentre ens diu i ens repeteix cada dia: «Si vols ser perfecte, vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me!» (Mt 19,21), per tal d'oferir a Déu i pels nostres germans i germanes una vida tota lliurada a Ell, cosa impossible sense el do de l'Esperit.

L'Esperit Sant s'abrusa del desig d'alliberar-nos de tot allò que no correspon al Senyor que ens estima. Ens vol alliberar de la tristesa de no saber deixar-ho tot per Ell. Precisament per això sant Benet ens invita a viure les renúncies de la Quaresma «*cum gaudio Sancti Spiritus* – amb goig de l'Esperit Sant» (RB 49,6). L'Esperit és la joia divina de donar-se del tot pels altres. La joia del Magníficat de Maria després d'haver-se consagrat totalment al Senyor i al servei de la necessitat d'Elisabet.

Sé que a l'Orde n'hi ha molts que, com jo mateix, resen sovint la seqüència de Pentecosta, *Veni Sancte Spiritus*, per tal d'obrir-se ells mateixos i els altres al Paràclit, al «Pare dels pobres», perquè vingui a renovar i a revifar tot allò que és cansat, trist, brut, sec, ferit, corromput, i perquè degustem ja el «*perenne gaudium*» de seguir Crist amb tota la vida. Aquesta pregària ens anuncia que l'Esperit Sant pot intervenir sempre sobre les nostres misèries i fragilitats, fins i tot les culpables, si les hi presentem humilment. Les nostres misèries són les mans buides que Déu vol veure obertes davant d'Ell, per bé que brutes i tremoloses, per omplir-les de la novetat sempre inèdita de la seva gràcia. Tenim necessitat ara més que mai de sentir-nos units en aquest gest de súplica i d'acolliment humil, ple de fe i d'esperança, per ser omplerts de la bellesa més ben acabada de la nostra vocació: la caritat!

Us abraço fraternalment,

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
Abat General OCist